

Agita Sprūde

Zvērināta advokāte "Sorainen ZAB SIA". Līdz šim "Jurista Vārdā" publicēti četri viņas raksti, pirmais – 2013. gadā. Visas publikācijas pieejamas Autoru katalogā portālā juristavards.lv.

Jūsu pēdējais raksts bija par elektroniskajiem pierādījumiem. Kā jūs ieintriģēja šis tiesību virziens?

Pirms 10 gadiem "Sorainen" mani kā jaunu juristu aizsūtīja uz starptautiskām mācībām par elektronisko pierādījumu piemērošanas izaicinājumiem. Tā arī aizsākās mana interese par šo tiesību jomu. Kopš tā laika salīdzinoši regulāri pētu publicēto tiesu praksi, lai pārlicinātos, vai ir nācis klāt kas jauns. Tāpat "Sorainen" klientu lokā ir uzņēmumi, kas šobrīd izstrādā dažādas tehnoloģijas, kas mūs kā patērētāju sasniegs tikai pēc pāris gadiem. Palīdzot klientiem saprast, kā un vai šos produktus varētu laist tirgū, saskaros ar dažādām regulējuma nepilnībām, jo regulējums bieži pieņemts laikā, kad pat ideja par šādām tehnoloģijām vēl nebija parādījusies pie apvāršņa. Tiesības pašlaik attīstās ievērojami lēnāk nekā tehnoloģijas, kas no mums kā profesionāliem juristiem prasa īpaši radošu pieeju. Man kā tiesvedību advokātei ir interesanti un vienlaikus profesionālā ziņā izaicinoši strādāt šādos apstākļos un meklēt labākos risinājumus klientiem. Neapskaužu tiesas, pie kurām nonāk strīdi, kas skar šādus tehnoloģiskos jautājumus. Tiesu uzdevums šādās situācijās ir īpaši grūts – jāpiemēro pagātnes regulējums nākotnes tehnoloģijām tādā veidā, lai iznākums būtu tiesisks, taisnīgs un sabiedrībai saprotams. Tāpēc, atsaucoties redakcijas aicinājumam piedalīties *Fintech* tematiskā numura veidošanā, sapratu, ka tēma ir īpaši aktuāla arī tādā griezumā kā tehnoloģiju izmantošana kā pierādīšanas līdzeklis. Tādēļ rakstā īpaši izcēlu tos jautājumus, kas pirmajā brīdī var nešķīst aktuāli, bet kas var būtiski ietekmēt izmantoto pierādījumu uzticamību un pieļaujamību.

Kādam, jūsuprāt, vajadzētu būt advokāta ikdienai nākotnē, pēc, piemēram, pieciem gadiem?

Domāju, ka nākamajos piecos gados manā profesijā nekas būtiski nemainīsies, tomēr zināmas izmaiņas, protams, notiks. Covid-19 pandēmija deva spēcīgu un negaidītu grūdienu, kas strauji izmainīja izpratni par klātienē nepieciešamību, attālinātā darba un tehnoloģiju iespējām. Tāpat izgaismojās procesi, kas sakņojas tradīcijās, nevis patiesā nepieciešamībā, piemēram, noteikums, ka maksātnespējas procesa pieteikums ir jāiesniedz klātienē, lai varētu pārbaudīt personību un parakstīties papīra burtnīcīnā. Ticu, ka daudzi līdzīgi jautājumi tiks risināti, uzlabojot tehnoloģisko infrastruktūru un mazinot birokrātiju. Domāju, ka tuvākajos gados joprojām tiks meklēts ideālais līdzsvars starp fizisko un virtuālo klātbūtni. Kā to redzu no dažādu starptautisko šķīrējtiesu uzlabotajiem reglamentiem, procesu organizācijā aizvien lielāka loma būs ilgtspējas domāšanai, tostarp vides un sociālās atbildības jomā (zināma arī kā ESG), kas liek rūpīgāk pārdomāt dažādu darbību nepieciešamību, piemēram, došanās sniegt liecību uz policijas iecirkni citā pilsetā, prasības pieteikumu un visu iespējamo pielikumu automatisku drukāšanu, ja tas nav noteikti nepieciešams. Privātajā biznesā lielāku lomu ieņems dokumentu automatizācija un pakalpojumu sniegšanas ātrums. Advokātu darbs solās kļūt vēl interesantāks un atbildīgāks, jo jautājumi, ar kuriem pie mums vērsīsies klienti, kļūs tikai sarežģītāki.

Vai ikdienā lasāt "Jurista Vārdu"? Kādas tēmas, sadaļas un autori jūs īpaši saista?

Kā tiesvedību advokāti mani visvairāk interesē praktiski problēmu risinājumi, tiesu prakses apskati un analītiskie raksti, kas izceļ normatīvā regulējuma piemērošanas trūkumus un pretrunas. Citiem vārdiem – informācija, kas noder ikdienas darbā. Jāatzīst, ka laiku pa laikam brīvbriņķī izlasu arī tos rakstus, kas nav tieši nepieciešami darbam, bet kuri skar īpaši interesantas tēmas vai kuru autori ir zināmi kā kvalitatīva satura radītāji.

Kāpēc, jūsuprāt, būtu vēlams publicēties "Jurista Vārdā", ja jautājumu/problēmu iespējams aktualizēt dažādos portālos un sociālajos tīklos?

Katram medijam ir sava auditorija, savs stils un sava nepieciešamība. "Jurista Vārds" šobrīd ir vienīgais žurnāls, kur var publicēt un kura lasītāju interesē padziļināta juridiskā analīze un citi specifiski tiesību zinātnes jautājumi. Publicējoties žurnālā "Jurista Vārds", katram ir iespēja sniegt savu pienesumu tiesību zinātnes attīstībā, kas var palīdzēt risināt tiesību normu piemērošanas jautājumus vai izgaismot gadījumus, kur nepieciešams pilnveidot normatīvo regulējumu. Uzskatu, ka žurnāls ir unikāla platforma tāpēc, ka to lasa un tā veidošanā piedalās ļoti dažādu juridisko profesiju pārstāvji, kuri saskaras ar visdažādākajiem tiesību jomu aspektiem. ■